

4. ročník soutěže Jihočeská ratolest (2014)

Do letošního ročníku Jihočeské ratolesti mohli soutěžící přihlašovat své projekty do jedné ze čtyř kategorií. Přihlásilo se jich zatím nejvíce v čtyřleté historii soutěže. Mezi obcemi zvítězilo město Tábor s originálním odpadovým projektem „Podpora třídění odpadů v Táboře“. Vítězství ve školní kategorii získalo Gymnázium, SOŠ ekonomická a SOU Kaplice s projektem „BINec“, který se věnoval také odpadům - tentokrát však zapojení Kapličanů do celosvětové úklidové kampaně „Uklid'me svět“, fotosoutěži – „Vyfoť binec“ a nastudování divadelního představení „Skládka zakázána“. Na prvním místě mezi neziskovými subjekty se umístila občanská iniciativa Jirků & Jirků s praktickým projektem „Příroda do města: zvýšení biologické a osvětové hodnoty areálu Biologického centra AVČR v Českých Budějovicích“, který ukázal, že díky drobným zásahům se do města může vrátit divočina. V rámci čtvrté kategorie vymezené pro bakalářské a magisterské práce byl za svou bakalářskou práci prvním místem oceněn student Přírodovědecké fakulty

Jihočeské univerzity Filip Tichánek. Věnuje se v ní společenstvům vážek v odvodňovacích kanálech Radovesické výsypky včetně doporučení pro ochranářskou praxi.

Přehled oceněných projektů a vysokoškolských prací

Kategorie A - Obce, svazy obcí, mikroregiony

1. místo: Město Tábor

Podpora třídění odpadů v Táboře - naučná recyklační stezka odpadů

Rozsáhlá kampaň města Tábora zaměřená na třídění odpadů, v rámci níž byla pro obyvatele města připravena řada podpůrných pomůcek a vzdělávacích materiálů. Projekt zaměřený na všechny generace byl nejvíce směřován k těm nejmladším. Pro ně, ale i pro širokou veřejnost byla ve sběrném dvoře v Táboře zpřístupněna naučná recyklační stezka o třídění odpadů, kde se návštěvníci vtipnou formou seznámí s problematikou třídění odpadů a jejich recyklace.

2. místo: Město Vimperk

Revitalizace arboreta a Letního kina ve Vimperku

Jedná se o obnovu těchto pro veřejnost dříve uzavřených nebo málo využívaných ploch. Obě lokality byly logicky propojeny a zatraktivněny pro veřejnost. Proběhly výsadby stromů, keřů i trvalek. Byl zřízen zážitkový chodník pro chůzi na boso, mobiliář laviček i herních a sportovních prvků a informační systém v arboretu. Je zde místo pro rodiče s kočárky, seniory s vnoučaty, ale i odrostlé děti či sportovně založené návštěvníky. Areál je vhodný i pro výuku v přírodě, je cílem vycházek dětí z MŠ i ZŠ.

3. místo: Město Třeboň

Tištěný Mapový průvodce za stromy, přírodními, kulturně historickými zajímavostmi Třeboňska

Tento projekt navázal na zpracovaný internetový turistický průvodce, který je v provozu na internetových stránkách www.stromytrebonska.cz. Díky projektu byla realizována mapa tohoto turistického průvodce v českém a německém jazyce. Formát mapy A3, oboustranná, z jedné strany mapa tras, z druhé strany jednoduchý popis zájmových bodů.

Kategorie B - Školy všech stupňů

1. místo: Gymnázium, Střední odborná škola ekonomická a Střední odborné učiliště Kaplice

BINec

Studenti se rozhodli poukázat na problém povalujících se odpadků ve městě Kaplice prostřednictvím projektu, ve kterém vyhlásili Fotosoutěž – Vyfoť binec, dále nastudovali divadelní představení Skládka zakázána, která byla určena jak pro ZŠ, tak v odpoledních hodinách v místním kině pro veřejnost. Dále byli občané letáky vyzváni k akci Uklidme svět, kde jsme zvali všechny obyvatelé, aby se přidali k úklidu města.

2. místo: Gymnázium Česká, České Budějovice

Louka za humny školy – botanika a ekologie v městském parku Stromovka

Sledovali jsme luční květiny v parku Stromovka v jarním, letním a podzimním aspektu. Zjištěnou biodiverzitu jsme porovnávali s podobnými stanovišti v bydlíštích studentů. Fotky jsme použili v 3 brožurách, ve kterých jsme srovnali biodiverzitu rostlin Stromovky s podobnými stanovišti v místech bydlíště, zhodnotili abiotické a antropogenní vlivy, které způsobují rozdílnost zastoupení druhů rostlin. Zejména častá seč neumožňuje rostlinám tvořit semena. Pozorování vyústilo ve snahu zřídit v následném projektu výukovou loučku s sečí 2x ročně.

3. místo: ZŠ J.K. Tyla a MŠ Písek

Učíme se ve školní přírodní zahradě

Naše školní zahrada byla před třemi lety přeměněna na přírodní zahradu. Nešetrným přístupem firmy, která opravovala centrální teplovod vedoucí pod pozemkem, byla téměř celá zničena a museli jsme začít znova. Podařilo se nám získat grant 9. výzvy MŽP, nové spolupracovníky z různých organizací a škol, přesvědčit děti, rodiče a učitele a znovu a lépe vybudovat místo pro objevování přírody uprostřed města. Díky výjimečnému úsilí všech je dnes místem, kde se mohou děti vzdělávat, realizovat i odpočívat...

Ocenění: ZŠ a MŠ Vyšší Brod

Housenky ve škole

Cílem projektu bylo upevnit poznatky o vývoji motýlů a zdůraznit potřebu ochrany jejich housenek. Dalším cílem projektu bylo pomoci dětem zbavit se případných nepříjemných pocitů při setkání s housenkami.

Kategorie C – Neziskové organizace

1. místo: Jirků & Jirků

Příroda do města: zvýšení biologické a osvětové hodnoty areálu Biologického centra AVČR v Českých Budějovicích

Byla vytvořena tři jezírka a zavedena mozaiková seč trávníků. Jezírka byla osázena desítkami původních druhů rostlin a vybavena odpočívadly. Opatření umožnila již první rok po realizaci návrat řady vodních, mokřadních a lučních organismů, včetně několika zvláště chráněných druhů obojživelníků a motýlů, do jinak denaturovaného urbánního prostředí. Odpočívadla se stala cílem studentů, zaměstnanců i návštěvníků BC AVČR a Jihočeské univerzity a plní tak kromě ekologické a estetické i funkci osvětovou – zejména studenti zde vidí, co lze téměř kdekoliv vytvořit.

2. místo: O. s. Vespolek

Krajina Mikuláše Rutharda, 3. etapa: Obnova Mokřých luk aneb poznej dědictví kulturní krajiny

Předkládaný projekt je částí obnovy krajinných struktur na Chlumecku, který jsme nazvali „Obnova krajina Mikuláše Rutharda“. Šlo o obnovu hnízdní lokality pro bahňáky (bekasíny, chřástali, ...) na zarostlých podmáčených lukách v okolí rybníka Podsedek a obnovu litorálu rybníka, tj. volného přechodu louky do rákosiny bez neprostupného mlází. Tato lokalita byla dříve hnízdištěm těchto ptáků, kteří z krajiny mizí kvůli úbytku vhodných biotopů k hnízdění. Obnova byla spojená se zapojením veřejnosti, dobrovolníků, spoluprací s CHKO, se stavbou ornitologické pozorovatelny ke sledování bahňáků, vycházkami s ornitologem pro veřejnost a s exkurzemi pro školy, atd.

3. místo: Pro živou krajinu

Původní keře pro živou krajinu

Hlavní myšlenkou projektu je podpora biodiverzity a zapojení veřejnosti do ochrany přírody díky vysazování původních keřů. V rámci projektu došlo k přenosu zkušeností rakouského partnera, dvěma seminářům pro veřejnost a k vytvoření výstupů pro informování široké veřejnosti zejména brožurky „Původní keře a jejich využití v zahradách“. Díky těmto výstupům se lidé dozvědí proč vysazovat původní druhy a budou vědět, jakým konkrétním živočichům pomohou.

Kategorie D – Bakalářské a diplomové práce

1. místo: Filip Tichánek

Společenstva vážek odvodňovacích kanálů Radovesické výsypky

Tato práce je první prací, jež systematicky studovala biodiverzitu zdánlivě bezvýznamného prvku post-těžební krajiny – odvodňovacích kanálů. Práce dokládá, že tyto kanály hostí vysoce hodnotná společenstva vážek a dokonce i velmi početné populace (kriticky) ohrožených druhů vyžadujících specifické drobné toky. S využitím moderních statistických metod ukazují, jak maximalizovat ekologický potenciál kanálů a jak by měly být tyto poznatky aplikovány v ekologické obnově post-těžebních území.

2. místo: Vojtěch Hora

Vliv komunálního znečištění na ryby žijící v malém toku

Hlavním cílem této práce bylo posouzení ovlivnění ryb žijících v Živném potoce cizorodými látkami vstupujícími do toku přes ČOV Prachatice. Jako indikátorový organismus byl zvolen pstruh obecný (*Salmo trutta* m. forio). Odlov ryb byl proveden v roce 2012 pomocí elektrického agregátu ze tří lokalit. Celkem bylo odloveno 36 ryb. Následně byla u odlovených ryb provedena analýza vzorků krve a tkání pomocí vybraných biomarkerů (vitellogenin a EROD). Dále byla provedena analýza tkání ryb a analýza vzorků vody na přítomnost vybraných cizorodých látek. Z výsledků provedených analýz vyplývá, že v Živném potoce pod Prachaticemi přítomné koncentrace cizorodých látek negativně ovlivňují přítomné organismy.

3. místo: Vojtěch Kolář

Vliv biotických a abiotických faktorů na společenstva dravých vodních brouků

Moje práce spočívala v literární rešerši biotických a abiotických faktorů, které ovlivňují výskyt dravého vodního hmyzu v nádržích s důrazem na možná ovlivnění rybníčním hospodařením. Prováděl jsem terénní odchvy do mrtvochytných pastí, umístěných na dvou rybníčních soustavách na Jindřichohradecku. Na rybnících s rybí obsádkou vodní brouci obvykle téměř chyběli. Průzkumy tak potvrdily velký význam litorálních porostů pro potápníky. Z toho vyplývá, že intenzivní chov ryb významně snižuje diverzitu vodního hmyzu na dané lokalitě. Při odchtech byl nalezen také vzácný druh *Colymbetes striatus*.

Ke stažení:

[Pravidla soutěže 2014](#)

[Přihláška pro projekty \(kat. A–C\)](#)

[Přihláška pro bakalářské a diplomové práce \(kat. D\)](#)

[Tisková zpráva z 15. 5. 2014 - vyhlášení 4. ročníku soutěže](#)

[Tisková zpráva ze dne 3. 11. 2014 - Ve 4. ročníku Jihočeské ratolesti porotci hodnotili rekordní množství projektů](#)

[Příloha tiskové zprávy – stručný popis oceněných projektů a prací](#)

Krasec, o.s. a Jihočeský kraj vyhlašují
pod záštitou radních Jihočeského kraje
Ing. Hany Rodinové, Ph.D. a JUDr. Tomeše Vytisky
a rektora Jihočeské univerzity prof. RNDr. Libora Grubhoffera, CSc

Jihočeský kraj

4. ROČNÍK SOUTĚŽE PROJEKTŮ

na ochranu životního prostředí

JIHOČESKÁ RATOLEST

určené obcím, školám, neziskovým organizacím a studentům/absolventům VŠ

Uzávěrka přihlášek: 5. října 2014

Přihlásit můžete svůj projekt s environmentální tematikou realizovaný v období od 1. ledna 2013 do 30. června 2014, bakalářskou nebo diplomovou práci obhájenou v tomto termínu.

Podrobná pravidla, přihlášku a přehled projektů oceněných v předchozích ročnících naleznete na www.krasec.cz.

Vyhlášení výsledků a předání cen: 3. listopadu 2014

Předkladatelé tří vítězných projektů v každé kategorii obdrží certifikát, balíček regionálních výrobků a finanční odměnu ve výši 7000 Kč, 5000 Kč, nebo 3000 Kč.

Soutěž je finančně podpořena
Lesy České republiky, s.p.